

KURJER WARSZAWSKI

D. 19. Sierpnia. — Rok 1837.
Sobota.

N° 218. Jutro, Ś. Bernard.
Wsch: sł: g. 4, mi: 56, zach: g. 7, m. 4.

Ostrzega się niniejszem wszystkich dostarczających do miasta Warszawy owoce, mianowicie: jabłka, gruszki, mak świeży (m. kówki), wszelkie jarzyny i ogórki, iak i trudniących się ich sprzedawaniem, aby ani nabywać, ani też sprzedawać niedojrzałych owoców, jarzyn, makówek, iak i ogórków, tak zwanych nasienników, również ryb śniętych, nie ważyli się; wszelkie bowiem owoce niedojrzałe, robaczkliwe lub też nadpsute, zniszczone, a sprzedawający do surowej odpowiedzialności pociągniętemi będą. Czego dopilnowanie, dla tem pewniejszego skutku, tak Kommissarze Policji wykonawczej, iak i Rewizorowie rogatek mają sobie poleconem; aby zaś nikt niewiadomością się nie wymawiał, powyższe ostrzeżenie przez pisma publiczne do wiadomości podanem zostaje. Pełniący obowiązki Wice-Prezydenta Miasta Warszawy, korpusu Żandarmów Pułkownik *Puchala Cywiński*. Sekretarz, *Greuve*. — *Opiekuńcza Szczególna Rada Szpitalu Wyznania Mojżeszowego w Warszawie*, odebrawszy w przeszłym miesiącu ofiary: od PP. M. Bersohna zł. 150, L. Kronenberga zł. 20, T. Wejnberga zł. 6 gr. 20, H. Junghertz zł. 12, Mojżesza Ber zł. 6, Jakóba Hersz zł. 5, C. G. Hallera zł. 320, Sukcesorów Toby Wrony zł. 99, A. Geberlowskiego zł. 19 gr. 20, za pośrednictwem Redakcji Kurjera Warsz. zł. 14, Wolfa Rosen zł. 30, razem zł. 782 gr. 10, od Damy dobroczynnej 4 tuziny prześcieradeł; składa wimieniu cierpiacej ludzkości powyższemu dobroczyńcom najczulsze podziękowanie. Czło: Rady *Meyer Mindelsohn*. Sek: *M. Hertz*. — Do księgarni *Zawadzkiego* i *Węckiego* nadeszły nowe dzieła: Pamiętnik naukowy *Krakowski* na r. 1837, prenumerata kwartalna na 3 poszyty, zł. 18. Wiadomość o upławach, ogłosił *Bazyli Szwarz*, Kraków, 8, 1837, zł. 1.

— (Art. na) Zwiedziwszy piękne okolice Warszawy, za rogatkami *Mokotowskiemi*, a szczególniej miejsca spacerowe iako to: *Wilanów*, *Królikarnię*, *Wierzbno*, którym tylekroć oddano sprawiedliwość; zwiedziłem także w tych dniach zupełnie inną stronę, to jest *Bielany*, i tyle byłem zadowolony, żeim poczytał za obowiązek przypomnieć Warszawianom iż i w tej stronie nader przyjemnie mogą czas wolny od zatrudnień przepędzić. *Bielany* położone w bardzo zdrowem miejscu, mają restauracją, w której każdego dnia można dostać dobrze sporządzonych obiadów, podwieczorków, napoiów i t. p. za cenę wcale umiarkowaną i przy rychłej usłudze. Również piękny *Grosow* oddzielający się coraz bardziej, dać sposobność użycia miłego spoczynku i zabawy; można także spocząć i posilać się przy kaskadzie w lasku *Marymontskim*. L. — Na jutrzejsze przejazdki w różne okolice Warszawy, są omnibusy i obszernie doróżki do najęcia pod Ner 385 na *Krakowskiem Przedmieściu* u *Paua Sejdlera*. — Wczoraj w teatrze *Rozmaitości* po *Nierogodach domowych*, przywołani: *JPanna Werowska* i *JP. Jasiński*; a po *Płaskie* i *Wesołowskiem* także zaszczyt otrzymał *JPan Okoński* (Artysta z teatrów prowincjonalnych, iako Gość pierwszy raz ukazujący swój talent w stolicy. *Rola Wesołowskiego* była właściwszą dla niego, niż ta która obrał w *Kochanym Dziaduniu*. — Kurs wczorajszy: *Imperjały Ross*: zł. od 34 i pół do 35. *Dukaty hol*: zł. od 19 gr. 21 do 19 gr. 23. *Pruskie Frydrychsдоры* zł. 34 gr. 18. *Assygnaty Ross*: zł. od 186 gr. 10 do 186 gr. 20. *Listy zast*: zł. od 97 do 97 gr. 5; kupon gr. 18 2/3. *Oblig: czast*: od zł. 474 do 475.

Z Poznania. — Na przedstawienie zmarłego *Arcy-biskupa Wolickiego*, raczył *N. Król Pruski* rozporządzeniem gabinetowem z d. 5go

Stycznia 1828, pozwolić wyrestaurowanie w Kościele katedralnym w Poznaniu znajdujących się 2ch pomników Królów Polskich *Mieczysława I* i jego syna *Bolesława* jako rozszerzycieli wiary chrześcijańskiej w Polsce i Ślązku; i na pokrycie kosztów w tym celu zbieranie dobrowolnych składek. Te się zaczęły r. 1829, pod przewodnictwem wspomnianego Arcybiskupa, i zaraz z początku ze strony składających ofiary, ogłoszono życzenie, aby nie tylko odnowiono dawne grobowce oba Królów, ale aby im wzniesiono posągi z żelaza lub brązu na jakim placu publicznym i otwartym. Lubo władza zgodziła się na to życzenie i tem dowiodła chęci wspierania tego przedsięwzięcia, że Professor *Rauch* chciał udzielić wzór do posągów a Jenerał Budowniczy *Szinkel* chciał się zająć ozdobami obranego placu będącego przed Kościołem katedralnym; i jednakże okazało się, że 2200 talarów uzbieranych nie są wystarczającymi na uskutecznienie tak szeroko zakreślonego planu. Ograniczono się przeto na wzmiesieniu Kaplicy w owym Kościele katedralnym na wzór Jagiellońskiej w katedralnym Kościele Krakowskim, w której z jednej strony ołtarza mają być ustawione 2 trumny obu Królów wiernie naśladowane podług najdokładniejszych opisów sarkofagów starożytnych, z drugiej zaś strony ich posągów z wielkim między nimi wzniesić się mającym krzyżem, jako oznaką rozszerzonej przez nich wiary chrześcijańskiej. Ściany i pokrycie kaplicy mają być bogato ozdobione poszycanami gipsami i spodziewają się, że całe dzieło ukończone będzie ieszcze w roku bieżącym; gdyż miłośnik sztuki i czynny Hrabia *Edward Raczński* znajduje się na czele komitetu utworzonego dla doprowadzenia tego dzieła do skutku.

Niemcy. — Zdrowie Króla *Saskiego* znacznie się polepszyło. — O Cesarzowej *Austrjackiej* przestano już wydawać buletyny, gdyż jej choroba zupełnie minęła. — Do *Moguncji* ciągle zjeżdża się wiele gości, na poświęcenie

pomnika *Guttenberga*. — W *Mnichowie* otworzono Instytut turnicjów, dla uczącej się młodzieży. — Arcy-Xę Woiewoda *Węgierski*, w połowie przyszłego miesiąca wróci z *Ems do Rudy*. — Poseł *Austrjacki* Xę *Szenburg*, otrzymał missją złożenia Królowi *Hanowerskiemu* powinszowania w imieniu Cesarza.

Holandja. — Król, Xę *Oranji* i Xiwo *Albrechtostwo Pruscy*, udali się do *Tilburga*. — Król *Wirtembergski* 8go b. m. wyjechał do *Anglii*; zaś jego córki wróciły do *Sztutgardu*.

Anglja. — Doniesiono niedawno, że Królowa po swoim wstąpieniu na tron, popadła w niebezpieczeństwo skutkiem rozbrykania się koni, i że została ocaloną przez oberżystę nazwiskiem *Turner*. Otóż przed kilką dniami tenże *Turner* otrzymał rozkaz stawienia się do pałacu. Gdy przybył, oznajmiono mu, iż *Monarchini* pragnie nagrodzić jego przysługę, lecz *Turner* nie o nagrodzenie nie chciał słyszeć. Przyjął tylko pozwolenie umieścić nad swoją gospodą herb królewski, a przytem zapewnienie, że w razie potrzeby, każdego czasu znajdzie przyjazną opiekankę w osobie panującej. — *Nieszczęśliwa* wdowa po zginionym żeglarzu *Koking*, otrzymała od Królowej wsparcie 2,000 zł. Nadto *P. Green* zamysła wnieść się balonem na dochód tejże wdowy. — *Biega* wieść, iż pożyczka hiszpańska nie doszła do skutku. — W salonach dyplomatycznych biega pogłoska, że *holenderski* Dyplomatyk *Baron Hagel*, ma przyprowadzić do skutku małżeństwo między Królową *Wiktoryją* i jednym z synów Xięcia *Oranji*. — Przyjaciele *Lorda Peel* 7go b. m. wyprawili dla niego świętą acztę. — *Fabryki* w *Paisley* tak dalece upadły, że 12,000 osób żyje tamże jedynie z jałmużny. — *Zegarmistrz Naundorf* piśmiennie zaniósł żażalenie u francuzkiego Ministra sprawiedliwości względem złego obchodzenia się z jego aientami w *Hawrze*. *Nadmienić* tu wypada, że wszelkie listy adresowane do *Pana Grian*, po poprzednim ich zrewidowaniu w *Paryżu*, temuż zostały dostawio-

ae. Jak się okazało, nie było tam wzmianki o zamachu na życie Króla *Filipa*, i tyczyły się tylko prywatnych interesów samozwańca.

Hiszpanja.— Xiążdz *Merino* znowu wznicił powstanie w prowincjach Baskijskich. — *Willareal* d. 19 z. m. przeciwdał przebrany przez *Kalahore*, a to za należycie wygotowanym paszportem. — Jzabeliści zamyslią nieprzyjaciela otoczyć w górach i przymusić go albo do poddania się, albo do oddalenia się. — *Don Karol* wciąż ma swoją główną kwaterę w okolicach *Kantawiei*. *Tristany* zbliżył się ku rzece *Ebro*, niewiadomo jednak czy w celu ułatwienia przeprawy *Infantowi*, czy też w celu połączenia się z Jenerałem *Zarjategui*; drugie podobiejsze jest do prawdy. — *Espartero* pierwiej nie obejmuje ministerstwa wojny, póki nie dostawi w niewolę, lub zupełnie nie zniszczy siłę *Don Karola*. — Rząd madrycki postanowił zburzyć okopy *Kantawiei*, aby *Don Karol* nadal nie miał w nich schronienia.

Francja.— Xtwo *Orleańscy* 6go b. m. przybyli do zamku *Eu*, gdzie jest zgromadzona prawie cała rodzina Królewska — *Wszystkie* dzienniki rozpisują się obecnie w przedmiocie rozwiązania izby deputowanych. Mniemają także, iż gdy to rozwiązanie nastąpi, wiele osób zostanie mianowanych *Parami*; albowiem w czasie ostatniego posiedzenia umarło do 20 z *Parów* dawniejszych. — 9go b. m. nadbiegł do ministerstwa spraw zagranic: goniec nadzwyczajny z *Szwajcarii*, i zaraz rozesała się pogłoska o przybyciu *Xcia Ludwika Bonaparte* do *Arcnbergu*. — Przed kilką dniami znowu rewidowała policja po kilku domach legitymistów, i mimo że ostatni starają się obrócić w śmiech wszelkie poszukiwania, iednakże rząd bynajmniej nie ustaie w śledztwach. — Redaktor gazety *Czas P. Kost*, nie chciał przyjąć orderu legii honoru, póki na jego żądanie nie ogłoszono w *Monitorze* dla jakich powodów takowy order otrzymał. — *Hrubia Kompuzano* 8go b. m. o 6ej rano, tajemnie wyjechał z Pa-

ryża. Podróż ta iak zapewniają w poselstwie hiszpańskim, trwać będzie dni 14, a to w celu osobistego załatwienia nader ważnej sprawy w *Madrycie* (?) — Między załogą stojącą w *Wersalu* przyszło do walki, szczegóły ieszcze nie wiadome.

Portugalja.— Królowa *Donna Marja* otrzymała od Króla *Greckiego* order *Zbawiciela*. — Stronnictwo ustawy *Don Pedra* coraz bardziej powiększa się w kraju.

Turecja.— *Achmed Fetzi* Basza, Poseł otomański przy dworze austriackim, został mianowany Gubernatorem w *Aidin* i *Guzelhiszar* w małej *Azji*. — *Ibrahim Sarim* Efendi tymczasowo piastujący urząd Ministra spraw zagranic, uda się do Londynu dla złożenia powinszowania młodej panującej w imieniu *Sultana*. — Wielki *Admirał* odpłynął z flotą złożoną z 12 okrętów na morze *Marmora* i do *Archipelagu*. — *Sultan* wydał surowe rozporządzenie, aby nadal kobiety na spacerach nie mieślały się z mężczyznami, muszą one wracać do domów o półtorej godziny przed zachodem słońca. Do sklepów, kawiarni, aptek i t. p., niewolno im wstępować, tylko mogą kupić u drzwi na ulicy; nadto ostrzeżeni są kupcy aby w sklepach utrzymywali tylko służących w wieku podeszłym, młodzi albowiem inż nie raz dali powód do intryg miłosnych. — *Wice Król Egiptu* 21 z. m. ukazał się przed wyspą *Rodus*, z siłą 2 okrętów wojennych i 2 brygów. *Basza* tej wyspy zaprosił go aby wylądował, lecz *Wice Król* dla panującej zarazy, tę prośbę uchylił. — *Merowe* powietrze w stolicy ieszcze, nie zupełnie ustało.

Rozmaitości.— 6go b. m. umarła w Londynie po długiej chorobie *Xiężna Albans*, znana dawniej pod imieniem pięknej *Mis Harriot Mellon*, która była ulubioną aktorką od przyziaciół sceny. W 20 lat po wystąpieniu. 1815, zaślubiła Pana *Kuts*. Po jego śmierci r. 1827, ożenił się z nią terażniejszy *Xzę S. Albans*. — Jedno z pism angielsk: tak się wyraża o Król-

lowej *Wiktorsie* „Powszechnie uważają, że jest podobną do zmarłej Królowej *Karoliny* pierwszej małżonki Króla *Leopolda*, była ona uwielbiana od całego angielskiego narodu, lecz dzisiejszej Królowej rysy jeszcze są delikatniejsze, a postać powabniejsza. Regularność jej górnej części ciała nieco dobrej tuszy, powszechnie jest podziwiana, a jej noga jest mała i kształtna.“ — W *Brinie* w *Morawji* 19 i 28 z. m. dały się widzieć ogniste meteory. — *Sławną Taljoni* idąc do *Petersburga*, przybyła już do *Frankfortu n. M.* — W bliskości *Frankfortu n. M.* odkryto źródło wody siarczanej.

Fabryka Patentowa Świec Obrotowych w Warszawie przy ulicy Bielańskiej Nr 608, w Pałacu W. Piotrowskiego Jakóba, uzyskana pozwolenie od Władzy Rządowej, przesyłania wyrobów własnych do *Rossji*, a mianowicie: *SWIEC* Obrotowych białych i kolorowych, *SZUWAXU* Angielskiego niezawodnie konserwującego skóry wszelkie, *WODY* Koloniskiej i *Lewandowej*, *KADZIDEA* zwanego Królewskie, *PAPIERU* i *BILETÓW* do kadzenia (a la *Serail*) z Powsinowaniem *Jmienia* i *Nowego Roku* w językach polskim i rosyjskim pięknie litografowanych, z brzegami złotonemi, od którego to papieru mółe uchodzą, *ATRAMENTU* i *PIASKU* kolorowego, *WODY* chemicznej do odcyszczania ram złotonych, *LAMPEK* nocnych oszczędnych z kłotkami obrotowymi, i *TROCICZEK*. Wszelkie obstatunki nadesłane franko, iak najakuratniej uskuteczniemi zostaną. — *A. Götthlieb et Komp.*

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Malecki Jan Hro: z *Zborzennj*; *Ponikwiński Ojip* Dzie: z *Guber*; *Grodzień*; *Zaborowski Jgn*: Dzie: z *Zalesia*; *Milakowski Jak*: Dzie: z *Gutkowiec*; *Rudzki Lud*: Dzie: z *Giżyc*; *Wryłatowicz Gus*: Dzie: z *Lipin*; *Niwiski Jan* Dzie: z *Olszy*; *Raczyński Lud*: Dzie: z *Balkowa*; *Cękański Józef* Ohy: z *Lublina*.

D O N I E S I E N I A.

Na skutek Uchwały Rady Familijnej Wydziału III. Powiatu i Miasta *Warszawy* d. 30 Czerw: 12 *Lipa* r. b. po ś. p. *Xawerym* i *Józefie* z *Trzykiewiczów Bellefroid*, *Ruchomości* iako tor: *Krowy*, *Jatoszki*, *Cielęta*, *Trzoda chlewna*, *koło do wozów*, *Zaprzęgi rozmaite*, *Rzemienie*, *rózne Naczynia drewniane*, i ś. p. przez publiczną *Licytacją* więcej dającemu i przybiec otrzymanicemu za gotowe natychmiast płacić się mające pieniądze we *Wsi Nosach* w *Powiecie*

Błóńskim Obwo: *Warsaw*: *Gub*: *Mazowow*:; półmi-li od *Miasta Tarczyna*, 4 mil od *Miasta Warszawy* dnia 20 *Sierpnia* b. r. z rana sprzedawane będą.

Wojciech Janowski Reient *P. B.*

☞ Ponieważ pismami obciążony zostałem od wielu starających się o posadę, która przez śmierć ś. p. *Ludwika Schliess*, otwartą była nie mając tyle czasu każdemu poedyńczo odpisywać, niniejszem zawiadamiam interesowanych, że takowe miejsce jest już zajęte.

Ludwik Geyer.

☞ **RZEPAKU** zimowego raps zwanego, prawdziwego holenderskiego, 6 kwart na morg orny z końcem miesiąca *Sierpnia* siad się mającego, w składowie *W*: *Błeszyńskiego* przy ulicy *Senatorskiej*, garniec po zł. 2 lub we wsi *Święcicach* między stacją *Osławzów* a miastem *Błoniem* położonej, na korzec taniej nabyć można; niemniej *Białej PSZENICY* *Sandomirki* w *Żółtej* plewie t. r. do siewu, korzec po zł. 18 w każdej chwili dostanie.

Jest do wydzierżawienia **POŁOWANIE** od dnia 1 *Września* r. b. do 1 *Marca* 1838 w lasach, polach, żarostłach, *Wólki Kozodawskiej* z przyległościami w *Powiecie Czerskim*, *Gubernji Mazowieckiej*, przy *Piasiecznie* położonej; bliższa wiadomość u *W. Wójta Gminy* teżże *Wólki Kozodawskiej*.

Przed lat 23 czyli w roku 1814 *Teodor Turczyński* będący w *Korpucie Zandarmerji*, miał być raniony, pod *Krakowem*, i wzięty do klatzoru *Panien*, czyli też do *Lazaretu* w *Krakowie*; gdy odtąd żadnej o nim powzięść nie można wiadomości, uprasza się przeto każdego z *Przesł. Publiczności*, a szczególnie *Kolegów Wojskowych*, iż jeżeliby miejsce jego pobytu, lub nareszcie śmierci było komu wiadome, raczył o tem zawiadomić na koszt *Zonę* tegoż *Teodora Apolonją* z *Kopczyńskich Turczyńską* zamieszkałą na teraz w *Mieście Wolborzu*, w *Obwodzie Piotrkowskim*, *Gubernji Kaliskiej*.

Jutro grać będzie w *Ogródku* moim **ORKIESTRA WROCŁAWSKA**, donosząc o tem *Prześwietnej Publiczności* zawiadomian, iż dostęć będzie można wszelkich *Napoiów* i *Podwieczorków* przy rychłej usłudze i za pomierną cenę. *Powązki* dnia 19go *Sierpnia* 1837 r. — *Schultz*.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 18. **TEATR WIELKI**. Jutro *Włoszka w Algierze*.

TEATR ROZMAIŁOŚCI. Jutro *Wuj i Siostro-niec*. *Kwarantanna*. *Kotka*.

ORKIESTRA WARSZAWSKA dziś na *Pradze*. W sali hotelu *Wilcańskiego*, dziś widowisko *Pana Szaman*.